

HØGSKOLEN I SØR-TRØNDELAG

Høgskoleadministrasjonen

NOTAT

TIL: Høgskolestyret	Dato: 23.01.2007
FRA: Høgskoledirektøren	Arkiv:
	HS-sak: 005/2007

SAK: HS 005-07 Videreutvikling av den interne budsjettfordelingsmodellen ved HiST

Tidl. sak(er):

Kopi til:

Vedlegg:

Forslag til vedtak:

1. *Styret vedtar følgende mandat for arbeidet med videreutvikling av den interne budsjettfordelingsmodellen ved HiST:*
 - a) *Utvalget skal utvikle en helhetlig, intern budsjettfordelingsmodell for viderefordelingen av Stortingets bevilgning til HiST. Det overordnede målet for arbeidet er å sikre at høgskolestyret gis et verktøy for operasjonalisering av strategiske mål gjennom ressursfordelingen.*
 - b) *En ny, helhetlig budsjettfordelingsmodell skal kombinere oppgaver og bevilgninger på en slik måte at beslutninger knyttet til dimensjonering, strategi og resultatmål får ressursmessige konsekvenser. I dette arbeidet skal departementets og HiSTs resultatindikatorer legges til grunn, samt øvrige elementer i hovedmål og delmål som resultatindikatorer ikke dekker, men som er vesentlige for måloppnåelsen og for tildelingen fra Stortinget*
 - c) *Modellen må sikre at årsplan og langtidsplan ses i sammenheng med årsbudsjett og langtidsbudsjett, jf Økonomireglementet i Staten. Utvalget skal utvikle en modell som kan benyttes både til årsbudsjett og flerårig budsjett (minimum i et 3-årig perspektiv)*
 - d) *Det må utredes om samspillet mellom den bevilgningsfinansierte og den eksternt finansierte virksomheten kan ivaretas ved å fokusere på tiltak for en helhetlig prioritering av alle midler. Utvalget bør foreslå en modell for helhetlig prioritering av alle midler (BFV og EFV)*
 - e) *Modellen skal være enkel, gjennomiktig og forutsigbar.*
 - f) *Det må vurderes om ressursene til nødvendig infrastruktur, støttetjenester og administrasjon kan etableres som en funksjon av kjerneaktivitetene.*
 - g) *Eventuelle endringer i avdelingenes ressursgrunnlag som følge av modellen skal skje slik at nødvendig tid til omstillinger blir ivaretatt.*
 - h) *Som del av beslutningsgrunnlaget for valg av ny budsjettmodell, gjennomføres det en ressursanalyse av avdelingene og HA.*

2. *Styret oppnevner følgende utvalg som skal utarbeide forslag til ny budsjettfordelingsmodell:*
 - Økonomidirektør Knut Aspås (leder)
 - Dekan Arnulf Omdal, Avdeling for lærer- og tolkeutdanning
 - Førsteamanuensis , Kari Nyland, Avdeling Trondheim økonomiske høyskole
 - Seniorkonsulent Gunnar Bendheim, Seksjon Studier, FoU og samfunnskontakt
 - Seniorkonsulent Rolf Krey Dising, Avdeling for teknologi
 - Én representant fra tjenestemannsorganisasjonene*Sekretær stilles til rådighet for utvalget*
 3. *Høgskoledirektøren bes om å forankre utvalgets arbeid i styret slik det er skissert i saksnotatet.*
-

Mål for arbeidet

Det overordnede målet for videreutvikling av den interne budsjettfordelingsmodellen er at den bidrar til å synliggjøre det utdannings- og forskningspolitiske handlingsrom styret bør ha ved at ressursfordelingen kobles mot operative strategiske mål, resultatkrav og tiltak i stedet for videreføring av historiske rammer.

En utfordring man har i dagens system for finansiering av høyere utdanning er at hoveddelen av aktiviteten er finansiert over Stortingets bevilgning, mens en økende andel finansieres av NFR, EU og andre eksterne bidragsytere. Disse eksterne finansieringskildene har som oftest sine egne strategiske prioriteringer som grunnlag for fordeling av midler til forskningsprosjekter og lignende. I tillegg vet man av erfaring at de eksternfinansierte prosjektene sjelden er fullfinansiert, mao bidrar institusjonen via sin hovedbevilgning til at disse prosjektene kan realiseres.

Problemstillinger knyttet til dette er bl.a. i hvilken grad eksternfinansierte prosjekter bidrar til HiSTs måloppnåelse, og i hvor stor grad subsidieres denne aktiviteten av hovedbevilgningen. Siden økt eksternfinansiering er et mål i vår strategiske plan er det viktig at dette belyses.

Dagens budsjettfordelingsmodell består i hovedsak av:

- Historiske rammer (åpningstildeling)
- Tildeling basert på oppnådde resultater (jf sak om budsjett 2007)

I dagens modell får avdelingene eksempelvis full uttelling for inntektene knyttet til den studiepoengproduksjon som fant sted for to år siden. Ved fall i studiepoengproduksjonen kan dette gi store økonomiske utslag for avdelingene, noe vi så effekten av i tildelingen for 2007. Modellen virker mao på en slik måte at de resultater som ble oppnådd i 2005 gir økonomisk uttelling i 2007. Den honorerer aktivitet som har skjedd og gir ikke insentiver for ønsket aktivitet fram i tid.

Modellen er matematisk og enkel, men ikke gjennomslutlig i og med at hoveddelen baseres på historiske rammer. Det er i modellen ikke etablert noen tydelig sammenheng mellom strategiske mål, langsiktige faglige prioriteringer og aktiviteter som bør igangsettes for å nå de fastsatte målene.

Skisse til arbeidet med ny budsjettfordelingsmodell

Budsjettfordelingsmodellen gjelder høgskolestyrets viderefordeling av Stortingets bevilgning til avdelingene og høgskoleadministrasjonen og bør bygge så langt det er mulig på vedtak som er fattet for å realisere høgskolens strategi. Modellen må bidra til å operasjonalisere strategien og bør ikke stå i motsetning til politiske og strategiske beslutninger. Det er behov

for å gjennomføre en ressursanalyse av avdelingene og HA for å se på sammenhengen mellom strategiske mål, forventede resultater og ressurser. Dette vil inngå som del av beslutningsgrunnlaget ved innføring av ny budsjettfordelingsmodell, men vil også inngå som del av grunnlaget i forbindelse med den planlagte prosess for faglige prioriteringer og dimensjonering, jf O-sak om Campusutviklingsprosjektet. For å sikre en best mulig objektiv vurdering i arbeidet med ressursanalysene vil det bli engasjert ekstern konsulentbistand som vil arbeide sammen med både utvalget og tilsatte på avdelingene. Modellarbeidet for øvrig planlegges gjennomført med interne ressurser. Det er viktig å se arbeidet med ny budsjettfordelingsmodell i sammenheng med prosess for faglig prioritering og dimensjonering, og de ressursberegninger som må gjøres etter hvert bør utføres av arbeidsgruppen for ny budsjettfordelingsmodell. Simuleringer (beregninger) i ny modell bør kunne ta utgangspunkt i framtidig fagportefølje, i hvert fall når det gjelder framtidig langtidsbudsjett.

Utkast til mandat:

- Utvalget skal utvikle en helhetlig, intern budsjettfordelingsmodell for viderefordelingen av Stortingets bevilgning til HiST. Det overordnede målet for arbeidet er å sikre at høgskolestyret gis et verktøy for operasjonalisering av strategiske mål gjennom ressursfordelingen.
- En ny, helhetlig budsjettfordelingsmodell skal kombinere oppgaver og bevilgninger på en slik måte at beslutninger knyttet til dimensjonering, strategi og resultatmål får ressursmessige konsekvenser. I dette arbeidet skal departementets og HiSTs resultatindikatorer legges til grunn, samt øvrige elementer i hovedmål og delmål som resultatindikatorer ikke dekker, men som er vesentlige for måloppnåelsen og for tildelingen fra Stortinget
- Modellen må sikre at årsplan og langtidsplan ses i sammenheng med årsbudsjett og langtidsbudsjett, jf Økonomireglementet i Staten. Utvalget skal utvikle en modell som kan benyttes både til årsbudsjett og flerårig budsjett (minimum i et 3-årig perspektiv)
- Det må utredes om samspillet mellom den bevilgningsfinansierte og den eksternt finansierte virksomheten kan ivaretas ved å fokusere på tiltak for en helhetlig prioritering av alle midler. Utvalget bør foreslå en modell for helhetlig prioritering av alle midler (BFV og EFV)
- Modellen skal være enkel, gjennomskiktig og forutsigbar.
- Det må vurderes om ressursene til nødvendig infrastruktur, støttetjenester og administrasjon kan etableres som en funksjon av kjerneaktivitetene.
- Eventuelle endringer i avdelingenes ressursgrunnlag som følge av modellen skal skje slik at nødvendig tid til omstillinger blir ivarettatt.
- Som del av beslutningsgrunnlaget for valg av ny budsjettmodell, gjennomføres det en ressursanalyse av avdelingene og HA.

Sammensetning av utvalg:

I samråd med dekanene foreslås følgende utvalg:

- Økonomidirektør Knut Aspås (leder)
- Dekan Arnulf Omdal, Avdeling for lærer- og tolkeutdanning
- Førsteamanuensis Kari Nyland, Avdeling Trondheim økonomiske høgskole
- Seniorkonsulent Gunnar Bendheim, Seksjon Studier, FoU og samfunnskontakt
- Seniorkonsulent Rolf Krey Dising, Avdeling for teknologi
- Én representant fra tjenestemannsorganisasjonene

Det vil bli stilt en sekretær til rådighet for utvalget.

Framdrift:

Det er viktig at dette utviklingsarbeidet forankres både i høgskolestyret og i dekanmøtet. Dersom den nye modellen skal benyttes til å utarbeide årsbudsjett for 2008 og langtidsbudsjett for 2008 – 2010, bør styret forelegges den endelige modellen i september.

- Ressursanalyse (februar og mars) (orientering til styret i mars)
- Modellutvikling (februar til juni) (orientering til styret i juni)
- Simulering (juni til september med vedtak i september) (vedtak i styret i september)
- Budsjettfordeling i november 2007